

Language Czech

Text

V Českosaském Švýcarsku se vyskytují jak horské, tak teplomilné druhy bezobratlých živočichů, například druhy vřezané na specifické podmínky, například spálenišť. Nejčastěji prozkoumanou skupinou bezobratlých je hmyz, zvláště některé čeledi brouků.

HMYZ

Brouci

Stáevlákovitá

Na pšeničných polích a vřesovištích je vzácná **stáevlák lesklý** (*Carabus nitens*). V zchátralých bukových porostech je možná spatřit **stáevlák nepravdělný** (*Carabus irregularis*). V inverzních kašpovkách Kamenice je vzácná stáevlák *Carabus problematicus*. Na teplém otevřeném stanovišti je vřezan mizející západoevropská **stáevlák zlatý** (*Carabus auratus*), na rašeliništích a vřesovištích je **stáevlák polní** (*Carabus arvensis*) a vzácná eurokavkazská druh *Pterostichus quadriveolatus*. V údolí řeky Labe byl nalezen i vzácná *Dyschirius intermedius*.

Střevlík zlatolesklý. Foto: Zdeněk Patzelt

[ZPĚT NA VOD](#)

Tesaříkovitá

V oblasti byl prokázán vskyt 108 druhů tesaříků (Cerambycidae). K zajímavostem patří druhy obvyklé horské oblasti a pirozené jehličnaté lesy, které se v Československu a v carsku vyskytují v inverzních polohách v místech pirozeného vskytu smrku, jako například **tesařík pasekovský** (*Pachyta lamed*), **tesařík čtyřskvrnný** (*Pachyta quadrimaculata*) a především vzácný tesařík *Acmaeops septentrionis*, který je na ohnáním porostech suchých stromech. V borových lesích se velmi vzácně vyskytuje **tesařík zavalitý** (*Ergates faber*). Vskyt **tesaříka alpského** (*Rosalia alpina*) se v současnosti nepodařilo prokázat, i když z minulosti je z tohoto území uváděno několik údajů.

Tesařák škrabčí. Foto: archiv Správy NP

[ZPĚT NA VOD](#)

Kovařákovitá

V zachovalých lesích v chladných inverzních roklích je horský druh kovařák *Sericus subaeneus*. V chladných lokalitách na vlhkých paloučích je eurosibijský druh *Aplotarsus incanus*. Na volných lokalitách s písčitém podkladem a na přesovířích je palearktický *Cardiophorus asellus*. K teplomilným druhům obávají květinatě buřiny na údiových vrších patřá *Pseudanostirus globicollis*. V země je i ná; nejvážně kovařák *Stenagostus rufus*, která je zde v; na boroví lesy.

[ZPĚT NA VOD](#)

Ostatná ledi borůk

Velmi početné jsou v země zastoupeni **nosatcovitá** (*Curculionidae*) a **mandelinkovitá** (*Chrysomelidae*) brouci. K velmi významným patří především ty druhy, které obvykle žijí ve výších polohách, kde to zde se vyskytují i ve velmi nízkých nadmořských výškách v úzkých údolích vodních toků. Zde se tyto druhy udržely od konce doby ledové vzhledem k podobnému chladnému klimatu, jako je klima horské (tzv. **glaciální relikty**).

K významným indikačním druhům, které jednoznačně dokládají kontinuitu, tj. stálost a přirozenost lesa na dané lokalitě, patří především bezkřídlý žestupci nosatcovitých, jednak rodu *Acalles* (*A. camelus* a *A. commutatus*) a druh *Echinodera hypocrita*. K nejvýznamnějším náležejícím patří nedávno objevený vzácný horský druh nosatce karpatský *Plinthus tischeri*, který zde žije na zejména padlých zraje bodu svého přirozeného rozšíření, a to pouze v nejstudenějších inverzních údolích.

Na předhodných lokalitách s písčitém podkladem je jako velká rarita **chrobák černý** (*Typhaeus typhoeus*). Okolní Hřenská představuje jeho jedinou lokalitu v rámci celé České republiky!

Chrobák ěrn½. Foto: Věclav Sojka

[ZPĚT NA ĚVOD](#)

Mot½li

Na ězemě ěskosaskěho Ā v½carska bylo prokězěno věce ne¾ 1000 druhĚ mot½lĚ. K chladnomiln½m horsk½m a podhorsk½m druhĚm patĚ napĚ. **hrotnĀĀdlec kapradinov½** (*Hepialus fusconebulosus*), **drobnĀĀek Stigmella myrtillella** Āi **chrostĀkovnĀk Micropterix osthelderi**, jeho¾ nĀlez u Dolskěho ml½na byl vĚbec prvnĀm nĀlezem v ěechěch!. V raĀelinn½ch borech Ā Ā¼ije Āada druhĚ, kterě jsou sv½m v½vojem vězěny na rojovnĀk bahennĀ, napĚ. **drobnĀĀek Stigmella lediella**, **podkoprĀek Lyonetia ledi** Āi **pouzdrovnĀĀek Coleophora ledi**.

BĀĬsek ovocn½. Foto: ZdenĀk Patzelt

K dalĀm v½znamn½m druhĚm patĚ vzěcn½ **hnĀdĀsek chrastavcov½** (*Euphydryas aurinia*) Ā¼ijĀĀ na vlhĀch loukěch, nehojn½ **otakĀrek fenyklov½** (*Papilio machaon*), v ěechěch velmi vzěcn½ **soumraĀnĀk ĀernohnĀdĀ½** (*Heteropterus morpheus*) Āi **bĀĬsek ovocn½** (*Aporia crataegi*).

[ZPĚT NA ĚVOD](#)

RovnokĀĀdĬ

V jeskyních a útočiších byl jako velká rarita objeven **konák jeskynná** *Troglophilus neglectus*. Nálezy v CHKO Labská pískovce představují vůbec první údaje v rámci střední Evropy, neboť tento druh byl dosud znám pouze z jižní části Rakouska a Balkánského poloostrova. Na úředních vyvěštinách může být vzácně horská **bezkaňádlá kobylka** *Pholidoptera aptera bohémica*, jejíž výskyt na NP Jeská a v carsko je jedinou současnou lokalitou na území České republiky. Opakovaně byl na několika místech prokázán výskyt **kobylky smrkové** (*Barbitistes constrictus*), která se vyskytuje pouze v jehličnatých lesích.

Konák Jeskynná. Foto: Zdeněk Patzelt

[ZPĚT NA ÚVOD](#)

Vážky

Dosud byl v Českosaském carsku prokázán výskyt 45 druhů vážek. Na zdejších územích se může setkat jak s druhy vázanými na tekoucí vody, například **motálici lesklou** (*Calopteryx splendens*), vzácnou **klánatkou rohatou** (*Ophiogomphus cecilia*) a **pískovcem kroužkovánem** a **p. dvozubem** (*Cordulegaster boltoni* a *C. bidentatus*), tak i s druhy vázanými na kyselou vody rašeliništného charakteru, například **vážkou úžrkovanou** (*Leucorrhinia dubia*), **vážkou jasnokvrnnou** (*L. pectoralis*), **háďlem sátinovým** (*Aeschna juncea*), **vážkou tmavou** (*Sympetrum danae*) a také **vážkou podhorní** (*S. pedemontanum*). Stojaté vodní plochy s porosty vodních rostlin jsou osídleny **háďlem královským** (*Anax imperator*) a **háďlem rudookem** (*Erythromma najas*).

ŘidÄ©lko rumÄ©nnÄ©. Foto: VÄ©lav Sojka

[ZPÄ©T NA Ä©VOD](#)

OstatnÄ© zajÄ©mavÄ© druhy hmyzu

SlunnÄ© mÄ©sta na okrajÄ©ch lesa vyhledÄ©vÄ© vzÄ©cnÄ© **cikÄ©da chlumnÄ©** (*Cicadetta montana*). Na skalnÄ©ch ploÅ©inÄ©ch, stolovÄ©ch horÄ©ch, ale i v kaÅ©onu Labe Ä©ije **mravenec horskÄ©** (*Manica rubida*). VÄ©skyt v takto nÄ©zkÄ©ch nadmoÅ©skÄ©ch vÄ©Å©kÄ©ch je jev u tohoto druhu jinde v EvropÄ© nezjiÄ©tÄ©nÄ©. Z Ä©zemÄ© pochÄ©zÄ© i novÄ© druh pro vÄ©du - **kvÄ©tilka** *Phorbia kulai*.

V jemnÄ©m pÄ©sku na Ä©pati vÄ©slunnÄ©ch skal a pÄ©evisÄ© lze Ä©asto pozorovat nÄ©levkovitÄ© Ä©tvary, kterÄ© jsou dÄ©lem larev **mravkolva bÄ©Ä©nÄ©ho** (*Myrmeleon formicarius*) a kterÄ© jim slouÄ© k lovu koÅ©isti, pÄ©edevÄ©m mravencÄ©.

Nálevkovitá jamky vytvořené larvami mravkolv. Foto: Zdeněk Patzelt

[ZPĚT NA VOD](#)

OSTATNĚ BEZOBRATLĚ

Pavoukovci a koráři

V oblasti se vyskytuje řada zajímavých druhů pavouků, například druh **sláňák suchomilný** *Arctosa figurata*. Nápadně je **kářiájk pruhovaný** (*Argiope bruennichi*) obvykle vlhké slunné louky a místa zarostlé vyššími bylinami a travinami. Do roku 1991 byl znám jen z nejjižnějších částí Moravy a Slovenska. Ze stepních pavouků zde můžeme potkat některé druhy **sláňáků**, zvláště pestře zbarvené druhy rodu *Alopecosa*. Ve vlhkých jeskyních a pod pískovcovými převisy se hojně vyskytuje pavouk **meta temnotná** (*Meta menardi*).

Meta temnostná. Foto: Zdeněk Patzelt

V periodických tůňkách se můžeme setkat s kriticky ohroženým korájem **listonohem letním** (*Triops cancriformis*). V tůňkách tekoucí vody obývá rovněž kriticky ohrožený **rak říční** (*Astacus astacus*).

Rak říční. Foto: Zdeněk Patzelt

Májkáři

Také mezi májkáři najdeme několik zajímavých druhů, například subatlantský druh slimáka *Arion intermedius*, u něhož nalezneme v Edmundově soutěsce u Háenska představoval vůbec první lokalitu v těchto! Na úředních stránkách je vzácný subatlantský **závornatka černavá** (*Clausilia bidentata*).

Á½Á¾aly

K zajiřmav½m druh½m patř např. horsk½; Á¾Á¾ala *Octodrilus argoviensis* vyskytují se v chladn½ch řdol½ch podřl řřřek. Dosud byl tento druh znřim pouze z horsk½ch poloh Krkonoř; a ř umavy. Aporectodea icterica a A. limicola patř k druh½m s atlantsk½m typem rozřřenř.

[ZPřT NA řVOD](#)

- 7411 zobrazenř

Sekce webu

[Přřroda](#)

Source URL: <https://www.npcs.cz/bezobratli>